

COLA
COLLEGE OF LOCAL ADMINISTRATION, KHON KAEN UNIVERSITY

บทความฉบับเต็ม

งานประชุมวิชาการระดับชาติ
ด้านการบริหารกิจการล่ารานะ

ภายใต้ ประเทศไทย 4.0

The 4th National Conference on Public Affairs Management
“Public Affairs Management Under Thailand 4.0”

ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4 สิงหาคม 2560

<https://conference.kku.ac.th/cola/conference/r/pm2017>

โทรศัพท์ 0-4320-3124 โทรสาร 0-4320-3875 E-mail: cola.conference@gmail.com

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4

ตามที่วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายในการนำผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระระดับบัณฑิตศึกษา และผลงานทางวิชาการ ออกรายแพร่สู่ชุมชนและสังคม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงภายใต้การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) นั้น

เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ในวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งให้บุคคลที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติดังกล่าว ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พีรศิริชัย คำนวนศิลป์	15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชญาณ์ นักฟ้อน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒนากร วงศ์ธนากุ	16. ดร.สิริภาพรณ ลักษณะรุ่ง
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	17. ดร.ประเทือง ม่วงอ่อน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนี แวน Roth	18. ดร.วิษณุ สุมิตรวรรค
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะพล ศรีฤาชา	19. ดร.กฤษวรรณ โลหวัชรินทร์
6. รองศาสตราจารย์ เวียงรัชฎ์ เนติโพธิ์	20. ดร.นคร เสรีรักษ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พิทักษานุรัตน์	21. ดร.อนุชา โสมานุตระ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ก้านจักร	22. ดร.ณรินทร์ เจริญทรัพยานันท์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัช ศรีโภคากุล	23. ดร.ณรุจน์ วงศินปิยมงคล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัตตัญญู แก้วหวานาม	24. ดร.พัฒนพงษ์ โตภาคงาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข	25. อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์สุริยา ไตรยราชา	26. อาจารย์ศิริศักดิ์ เหล่าจันขาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี สันติทิพย์	27. อาจารย์อธิราชภัส พึ่ยรุ่นทด
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธุชินี อัตถาวร	

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในด้านต่างๆ สำหรับการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการได้ ฯ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาบทความในการจัดประชุมวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management)
“การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0)

คณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4
(The 4th National Conference on Public Affairs Management)
“การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0)

เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ระหว่างวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 15(3) แห่งพระราชบัญญัติที่มีรายชื่อต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติดังกล่าว ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้จัดการ	ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้จัดทำงบประมาณ													
1	รศ.ดร.พีรศิทธิ์ คำนวนศิลป์	✓																
2	รศ.ดร.ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ	✓	✓	✓														✓
3	อาจารย์สุรเดช ทวีแสงสกุลไทย	✓																✓
4	ดร.กฤษวรรณ โน่หัวชรินทร์	*	*	✓	✓													
5	รศ.ดร.เพ็ญณี แวนอฟ		✓															
6	อาจารย์ณรินทร์ เจริญทรัพยานนท์		✓															✓
7	อาจารย์ณรงค์เดช มหาศิริกุล	✓	✓														✓	✓
8	ดร.พัฒนพงษ์ โถภาวดี	✓	✓															
9	อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์	✓	✓															
10	ผศ.ดร.ติวัช ศรีโภคางกูร		✓															
11	ดร.วิษณุ สมิตสวารค์		✓															
12	อาจารย์ ศิริศักดิ์ เหล่าจันทร์		✓															✓
13	อาจารย์ อัจิราภัส พึ่ยรุ่นทด		✓															
14	นายเฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา		*															
15	นางสุภาวดี แก้วคำแสน			✓	*	✓												✓

หมายเหตุ: = ประธานกรรมการ ✓ = กรรมการ * = กรรมการและเลขานุการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management)
“การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หัวข้อการนำเสนอทางด้านวิชาการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			หมายเหตุ
			ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านงานบริการ	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านงานบริการและประชารัฐ	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านงานบริการและนักวิชาการ	
16	นางสาวจิตราลัดดา แสนตา		✓	✓	✓	✓
17	นางสาวภาณร์ เรืองวิชา		✓	✓	*	
18	นางสาวดวงฤทิ แก้ววิศิษฐ์		✓		✓	
19	นางสาวพรพลอย หาวิชิต			✓		
20	นายอุเทน บัวแสง			✓	*	
21	นางสาวเกวรี แสงสว่าง			✓	✓	
22	นางสาวนิตยา วิชาชัย				✓	
23	นางนันทนา สุทธิประภา				✓	*
24	นางสาวภัคจิรา แสนใจ				✓	
25	นางสาวณัตยา สีหานาม				✓	
26	นางนวลจันทร์ งามธุระ				✓	✓
27	นายพิพัฒน์ นาคากะียรติภัทร์				✓	✓
28	นางปวีณา สุวรรณไตรย				*	
29	นายพีชานนท์ ธนาดา				✓	✓
30	นายณัฐพงษ์ วัฒนบูร				*	
31	นายพิสิทธิ์ คำปา				✓	*
32	นายทวี เลเพล				✓	✓
33	นายวัชระ สิทธิ				✓	✓
34	นายกลาง คงกลาง					✓
35	นายนราสันต์ นิมแก่น				✓	✓
36	ทีมงานแม่บ้านวิทยาลัยฯ					✓

หมายเหตุ: = ประธานกรรมการ

= กรรมการ

* = กรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการ มีอำนาจในการวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

การศึกษาองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

A Study of Health Information Website Elements Influencing Intention to Use of the Elderly Person in Bangkok

รนิตา บนกเงิน^{1*} และราดาธิเบศร์ ภูทอง^{2**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์ใช้งานเว็บไซต์สุขภาพ จำนวน 205 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์และกระดาษ ทดสอบความเที่ยงของแต่ละตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟารอนแบค (Cronbach's alpha) และนำมาพลที่ได้รับวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์สมการ回帰多元 (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงและความพร้อมของข้อมูลส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านการเปิดเผยแหล่งข้อมูล ตามลำดับ

Abstract

The main purposes of this study are to investigate the health information website elements influencing intention to use of the elderly person in Bangkok. The sample used in this research is a group of the elderly person who experienced health information website 205 samples in Bangkok. An online and paper questionnaire survey was administrated and data were collected to test the reliability of each variable with coefficient alpha. The data were analyzed through statistic methods such as descriptive statistics and test the hypothesis by using the multiple regression analysis. Results showed that the health information website elements that influence intention to use of the elderly person are accessibility and availability of information and disclosure of source, respectively.

คำสำคัญ : องค์ประกอบเว็บไซต์สุขภาพ, ความตั้งใจใช้งาน, ผู้สูงอายุ

Key Words : Healthcare Information Website Elements, Intention to Use, Elderly Person

* นักศึกษาสาขาจัดการบริษัทฯ หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

คำว่าผู้สูงอายุของแต่ละคนมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปในด้านขององค์กรสหประชาชาติก่อถาวรว่า ”ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป” และในปัจจุบันความสามารถสังเกตเห็นได้ว่าจำนวนของประชาชนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กพศ.) เปิดเผยว่า สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ในปี 2558 พบร่วม นับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 10.5 ล้านคน 15.8% ทั้งนี้จากการคาดการณ์ประชากรในปี 2574 ประเทศไทยจะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปจะเพิ่มสูงขึ้นถึง 19 ล้านคน หรือ 28% ของประชากรทั้งหมด จากสถิติของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ประเทศไทยเริ่มที่จะเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ (Aged Society)

เมื่อผู้สูงอายุมีอายุที่เพิ่มขึ้นปัญหาทางด้านสุขภาพนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทั้งในด้านของร่างกาย และจิตใจ ซึ่งในปัจจุบันพบว่าผู้สูงอายุไทยเป็นโรคเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น เช่น โรคเบาหวาน ความดัน โคหิต ไตวาย โรคดังกล่าวสามารถนำไปสู่ภาวะทุพพลภาพและการเสียชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นภาวะที่บั่นทอนสุขภาพ (มนูนิธิ สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ, 2554) อีกปัจจัยหนึ่งที่จำเป็นอย่างมากในการดูแลผู้สูงอายุนั้นคือการดูแลสุขภาพของตนเอง ผู้สูงอายุอาจได้รับการดูแลจากคนในครอบครัว แต่ผู้สูงอายุเองนั้นก็ควรที่จะดูแลสุขภาพของตนเองด้วย เพราะการดูแลตัวเองนั้นเป็นการปฏิบัติกรรมที่บุคคลต้องเรียนและกระทำเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองในการดำเนินการ ไว้ซึ่งชีวิต สุขภาพ และความเป็นอยู่อันดี (Orem, 1985)

ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นอีกปัจจัยที่เข้ามายืนหนาท在ในชีวิตประจำวันของแทนจะทุกเพศทุกวัย เพราะว่า อินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไร้สายนั้นยังเป็นแหล่งรับรู้ความสนใจของคนที่ต้องการเข้าใจด้วยกัน ถือได้ว่าเป็น ยุคแห่งการสื่อสารอย่างแท้จริง เมื่อนั้นเป็นแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารที่คุณต้องการ ไม่ใช่แค่สื่อสารในปัจจุบัน (ถนนพร ตัน พิพัฒน์, 2540) ซึ่งอินเทอร์เน็ตจะสามารถช่วยในการค้นหาข้อมูลต่างๆ ได้อย่างดี ตัวอย่างเช่น ข้อมูลด้านสุขภาพ ข่าวสารบ้านเมือง เป็นต้น ในประเทศไทยที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ 13.8 โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่ใช้คือ social network ร้อยละ 91.5 รองลงมาคือ ใช้ในการดาวน์โหลดรูปภาพ/หนังสือ/เพลง/เกมส์ คุณนั้น พึงเพลย วิทยุ ร้อยละ 88 ใช้ในการ อัพโหลดข้อมูลต่างๆ เพื่อแบ่งปัน ร้อยละ 55.9 และติดตามข่าวสาร ร้อยละ 46.5 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

โดยสิ่งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ คือการใช้อินเทอร์เน็ตกับการหาข้อมูลสุขภาพซึ่งเป็นอีกช่องทางในการ ดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ แต่ในปัจจุบันประเทศไทยมีเว็บไซต์ตุขภาพอยู่จำนวนมากอีกทั้งการออกแบบเว็บไซต์ซึ่งมีความ ยุ่งยากซับซ้อนและยากลำบากในการใช้งานของผู้สูงอายุ

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและน่าสนใจในการศึกษาถึงองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจ ใช้งานของผู้สูงอายุ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์สุขภาพให้เหมาะสมกับการใช้งานและความต้องการของ ผู้สูงอายุให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

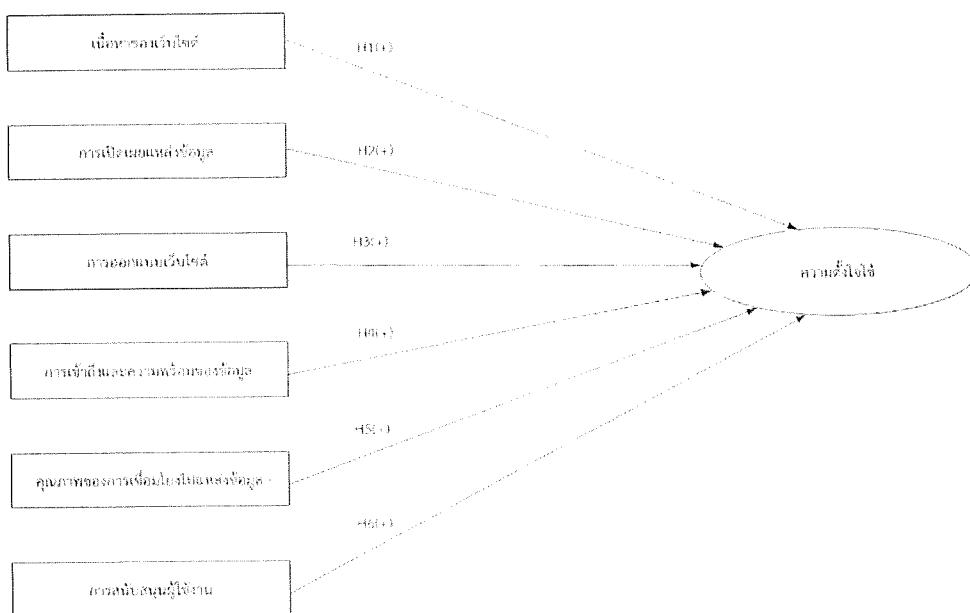
- เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
- เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาเว็บไซต์สุขภาพให้เหมาะสมกับการใช้งานและความต้องการของ ผู้สูงอายุให้มากที่สุด

วิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุที่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้เว็บไซต์สุขภาพ ในกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้โปรแกรม G * Power (Version 3) (Faul, Erdfelder, Lang and Buchner, 2007) เป็นเครื่องมือในการคำนวณ ด้วยระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ผลการคำนวณทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 205 คน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นเอกสารและแบบออนไลน์ จากผู้สูงอายุที่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้เว็บไซต์สุขภาพ โดยแบบสอบถามประกอบด้วยชุดคำถาม 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานของผู้สูงอายุ จำนวน 27 ข้อคำถาม โดยมาตรรัดที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้คือ มาตรรัด 5 ระดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถนำมาสร้างกรอบงานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยข้างต้น สามารถนำมาสร้างสมมติฐานงานวิจัยได้ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐาน	รายละเอียด
H1	เนื้อหาของเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน
H2	การเปิดเผยแหล่งข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน
H3	การออกแบบเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน
H4	การเข้าถึงและความพร้อมของข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน
H5	คุณภาพของการเรื่องโยงไปแหล่งข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน
H6	การสนับสนุนผู้ใช้งานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษานี้มีจำนวน 205 ตัวอย่าง โดยเน้นเฉพาะผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์ในการใช้งานเว็บไซต์สูงภาพเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้จะทำการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ โดยใช้แบบสอบถามกระดาษ และออนไลน์ในการเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามผ่านทาง E-mail และ ชุมชนเครือข่ายสังคม Facebook (www.facebook.com) เป็นต้น โดยทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน 2560

การวิจัยมีการทดสอบเครื่องมือ โดยทดสอบความเหมาะสม (Pre-Test) ของแบบสอบถามงานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อประเมินถึงความเข้าใจและความง่ายของคำถาม หลังจากปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว ทำการเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบความเหมาะสมเบื้องต้น (Pilot Test) กับกลุ่มตัวอย่างอีก 30 คน โดยทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ของ cronbach's alpha เพื่อทดสอบความเที่ยงของแต่ละ Construct และปรับปรุงคำถามอีกรอบ เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา และปัจจัยทั้งหมดที่ต้องการศึกษา ก่อนการเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

งานวิจัยนี้หลังจากได้รับแบบสอบถามตามกลุ่มคืนมาแล้ว จะทำการตรวจสอบเพื่อให้คะแนนและทำการประเมินผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของ cronbach's alpha เพื่อทดสอบความเที่ยงของแต่ละ Construct
2. การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์สมการ回帰多元 (Multiple Regression) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 ($\alpha = .05$) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
3. การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น การคำนวณจำนวนร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

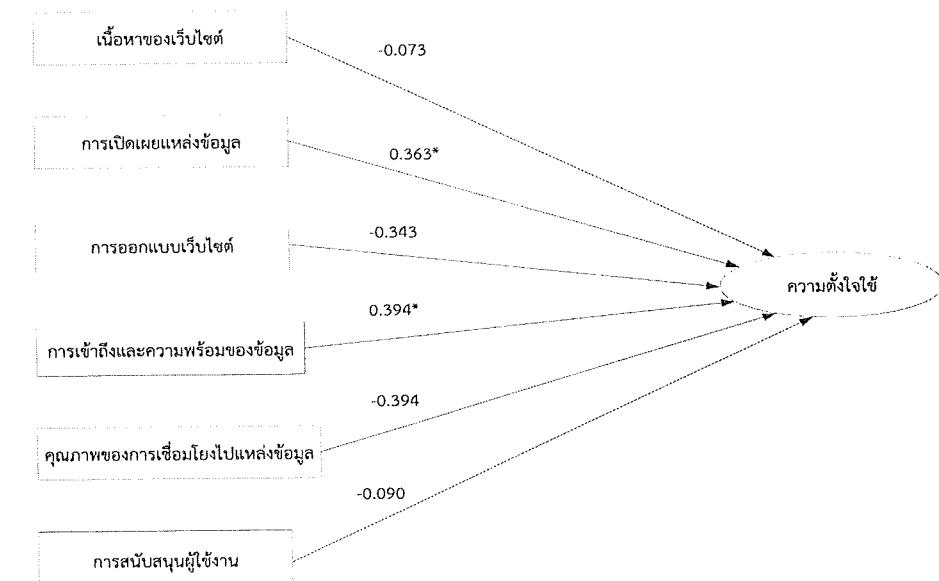
ผลการศึกษาวิจัย

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.7 ช่วงอายุระหว่าง 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 58 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือนเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อวิเคราะห์ถึง พฤติกรรมการใช้เว็บไซต์สุขภาพ พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ใช้งานเว็บไซต์สุขภาพเป็นระยะเวลาต่อๆ กันมากกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 65.4 และส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 25.4

ข้อมูลทางสถิติของงานวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิจัยข้างต้น สามารถสร้างตัวแบบของผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 2

หมายเหตุ: * ตัวแปรอิสระมีผลต่อตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญ $p < 0.05$

ภาพที่ 2 ตัวแบบของผลการวิจัยของค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่ส่งผลต่อความตั้งใจงานของผู้สูงอายุ
 ในกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณ (Multiple Regression) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้ความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 ($\alpha = 05$) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของเว็บไซต์สุขภาพที่มีผลต่อความตั้งใจใช้งานของผู้สูงอายุ มีทั้งหมด 2 ปัจจัย จาก 6 ปัจจัย โดยองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพของผู้สูงอายุมากที่สุด คือ การเข้าถึงและความพร้อมของข้อมูล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.394 แสดงให้เห็นว่าความพร้อมของข้อมูลนั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สูงอายุตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพโดยที่ข้อมูลนั้นจะต้องมีความพร้อมที่สามารถเข้าถึงได้อย่างง่าย สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาตามต้องการ และสามารถรองรับได้กับผู้ใช้งานทุกคน รองลงมาคือการเปิดเผยแหล่งข้อมูล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.363 แสดงให้เห็นว่าการเปิดเผยแหล่งข้อมูลของเจ้าของบทความ การอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือนั้น สามารถทำให้ผู้ใช้งานสามารถเชื่อมั่นและไว้ใจในเนื้อหาข้อมูลที่ตนเองได้รับ

ขณะที่ปัจจัยด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ การออกแบบเว็บไซต์ คุณภาพของการเชื่อมโยงไปแหล่งข้อมูล และการสนับสนุนผู้ใช้งานไม่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพของผู้สูงอายุ

จากข้อมูลทางสถิติที่ได้จากการวิจัย สามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยได้ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐาน	รายละเอียด	ผลการทดสอบ
H1	เนื้อหาของเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ไม่ยืนยัน
H2	การเปิดเผยแหล่งข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ยืนยัน
H3	การออกแบบเว็บไซต์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ไม่ยืนยัน
H4	การเข้าถึงและความพร้อมของข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ยืนยัน
H5	คุณภาพของการเชื่อมโยงไปแหล่งข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ไม่ยืนยัน
H6	การสนับสนุนผู้ใช้งานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจใช้งาน	ไม่ยืนยัน

อภิปรายสรุปผลการวิจัย

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว อีกนานเข้าสัดส่วนผู้สูงอายุในเมืองไทยยังจะมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนประชากรช่วงอายุอื่นๆ เพราะความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์ โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กพส.) เปิดเผยว่า สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ในปี 2558 พบว่า มีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 10.5 ล้านคน 15.8% ทั้งนี้จากการคาดการณ์ประชากรในปี 2574 ประเทศไทยจะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปจะเพิ่มสูงขึ้นถึง 19 ล้านคน หรือ 28% ของประชากรทั้งหมด ส่งผลให้ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)

สอดคล้องกับการที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการวางแผนและผลักดันเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เข้าสู่เศรษฐกิจในยุคดิจิทัล (Digital Economy) และการมุ่งไปสู่ Thailand 4.0 หรือ ประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ของผู้นำรัฐบาลชุดปัจจุบันนิวัติพัฒนาที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีการกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศไทยด้านต่างๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศไทยให้เริ่มสามารถรับมือกับโอกาส และภัยคุกคามแบบใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยวางแผนงานที่ศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในระยะ 20 ปี เพื่อเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศไทยและ ยกระดับประเทศไทยไปสู่กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าในทางเศรษฐกิจ คุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน เพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

หากมองในด้านของธุรกิจผู้สูงอายุในยุคดิจิทัลส่วนใหญ่ คือ กลุ่มคนที่มีกำลังซื้อสูง เนื่องจากเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน เมื่อต้องก้าวเข้าสู่วัยเกษียณ ผู้สูงอายุเหล่านี้อาจไม่ได้ต้องการหุ่นเชิญด้วยตัวเองเพื่ออยู่กับบ้านเพียงอย่างเดียว เพราะยังมีคนที่ต้องการนำเงินที่เก็บมาทั้งชีวิตเพื่อใช้ในการท่องเที่ยว การทำบุญ ดูแลตัวเอง หรือแม้แต่การร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้เป็นผู้สูงอายุ ปัจจุบันจึงมีการขยายอายุเกณฑ์ของบัตรสวัสดิการแห่งชาติ (บัตรสวัสดิการแห่งชาติ) ให้พนักงานสามารถทำงานต่อได้ถึงอายุ 65 ปี เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ยังมีศักยภาพ มีความรู้และความสามารถ คงจะเคยเห็นว่าที่ปรึกษาของธุรกิจต่างๆ ล้วนแต่เป็นผู้สูงวัยทั้งสิ้น ที่สำคัญรายได้ของคนกลุ่มนี้สูงกว่าบุคคลทั่วไป

หน่วยงานด้านสุขภาพของรัฐ เอกชน และนักพัฒนาเว็บไซต์ต้องมีการวางแผนกลยุทธ์การทำงาน หรือออกแบบเว็บไซต์ควรจะออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนาไว้สำหรับตอบสนองความต้องการอยู่แล้ว แต่ในอนาคตอันใกล้จะมีการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การออกแบบเว็บไซต์ให้คำนึงถึงความต้องการเฉพาะของผู้สูงอายุ ที่ต้องการดึงดูดความต้องการใช้งานของผู้สูงอายุ ทั้งในด้านของการออกแบบเว็บไซต์ และในด้านของเนื้อหาข้อมูลอีกด้วย

ไม่ใช่เพียงเว็บไซต์สุขภาพเท่านั้นแต่ทุกสิ่งในชีวิตประจำวัน สามารถประยุกต์และพัฒนาเพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้ เช่น เฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้สูงอายุ เครื่องสำอางและสมุนไพร เครื่องมือทางการแพทย์ เวชภัณฑ์ การท่องเที่ยวและธุรกิจสังหารินทรัพย์สำหรับผู้สูงวัย ฯลฯ หากสามารถออกแบบให้อยู่ภายใต้ความรู้สึกถึงความรักและความห่วงใยท่าน รับรองว่าจะเป็นสามารถดึงดูดความต้องการใช้งานของผู้สูงอายุได้แน่นอน

โดยกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ ได้แก่ บุคคลที่มีอายุระหว่าง 60 – 75 ปีโดยเป็นผู้สูงอายุที่เคยใช้งานเว็บไซต์สุขภาพ(Healthcare Information Website) เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรทั้งหมดว่ามีจำนวนเท่าไหร่ ในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม G * Power (Version 3) (Faul, Erdfelder, Lang and Buchner, 2007) เป็นเครื่องมือในการคำนวณ ด้วยระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% และสร้างแบบสอบถามออนไลน์และกระดาษในการเก็บข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 205 ชุด จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยมีการประเมินความเที่ยงของ

เครื่องมือ ที่ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟารอนเบค (Cronbach's Alpha) และการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม เพื่อนำไปพยากรณ์ค่าของตัวแปรตามด้วยวิธี Multiple Regression Analysis

ผลที่ได้รับจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพของผู้สูงอายุ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงและความพร้อมของข้อมูลภายในเว็บไซต์มากที่สุด เพราะผู้สูงอายุจะเน้นไปที่ตัวของเนื้อหาข้อมูลที่มีความพร้อมสำหรับผู้ใช้งาน และในด้านของการรองรับผู้ใช้งาน เช่น ด้านภาษาต่างๆ เป็นต้น โดยการเปิดเผยแหล่งข้อมูลนั้นทำให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้โดยมีการระบุผู้ที่เป็นเจ้าของบทความนั้นๆ ไว้ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพของผู้สูงอายุรองลงมา และเนื้อหาเว็บไซต์ การออกแบบเว็บไซต์ คุณภาพของเว็บไซต์ และการสนับสนุนผู้ใช้งานส่งไม่ผลต่อความตั้งใจใช้งานเว็บไซต์สุขภาพ

ประโยชน์ของงานวิจัย

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยแบ่งเป็นด้านทฤษฎีและด้านการนำไปปฏิบัติ

1. ประโยชน์ในด้านทฤษฎี

ผลของงานวิจัยทำให้เกิดการสร้างตัวแบบที่ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ส่งผลต่อการตั้งใจใช้งาน โดยสามารถนำทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของเว็บไซต์ข้อมูลสุขภาพ (Health Website Quality) มาเป็นกรอบทางการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต อีกทั้งผลของงานวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อต่อยอดงานวิจัยในอนาคตได้ เช่น ศึกษาเพิ่มเติมในปัจจัยอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้

2. ประโยชน์ด้านการนำไปปฏิบัติ

ประโยชน์ในภาคปฏิบัติจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เข้ากับธุรกิจได้ โดยแยกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. นักออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ สามารถนำผลวิจัยดังกล่าวไปประกอบกับการวางแผนโครงสร้างเว็บไซต์เพื่อที่จะทำให้เว็บไซต์นั้นสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย และดึงดูดความสนใจในการใช้งานของผู้ใช้ โดยผลของการวิจัยนี้ช่วยให้สามารถออกแบบเว็บไซต์ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานอีกด้วย นอกจากนี้ข้อมูลภายในเว็บไซต์ที่เป็นอีกหนึ่งอย่างที่สำคัญ เพราะผู้อ่านเว็บไซต์หรือนักพัฒนาเว็บไซต์ต้องคำนึงว่าการเป็นเว็บไซต์สุขภาพนั้นต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถให้ประโยชน์กับผู้ใช้งานให้ได้มากที่สุดเพื่อเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใช้งานโดยตรง

2. หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์สุขภาพ ตัวอย่างเช่น โรงพยาบาล หรือสถาบันการแพทย์ต่างๆ เพราะว่าผลจากการวิจัยนี้ทำให้องค์กรต่างๆ นำคุณลักษณะต่างๆ สร้างเป็นมาตรฐานของเว็บไซต์สุขภาพ หรือการนำคุณลักษณะต่างๆ ไปประเมินการทำงานของเว็บไซต์สุขภาพที่ใช้งานอยู่ ณ ปัจจุบันเพื่อเป็นการรองรับว่าเป็นเว็บไซต์ที่มีคุณภาพสามารถให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ และเพิ่มความมั่นใจในการใช้งานให้กับกลุ่มผู้ใช้งานเว็บไซต์สุขภาพ อีกด้วย

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และเก็บข้อมูลจากกลุ่มหัวอย่างในช่วงอายุ 60-75 ปี ขึ้นไปเท่านั้น องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานของกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุอื่นๆ อาจจะเปลี่ยนแปลง และจากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์สุขภาพเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งถือว่าเป็นการคุ้มครองเงื่อนไขที่สำคัญมากที่สุด

งานวิจัยในอนาคต

การต่อยอดการวิจัยสามารถทำได้ในหลายๆ แนวทางดังนี้

1. ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายและเพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูล
2. ศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ปัจจัยทางความสนใจในเรื่องใช้สุขภาพ ทัศนคติของผู้ใช้งาน ปัจจัยทางด้านความต้องการที่ผู้ใช้งานคาดหวัง เป็นต้น โดยที่ปัจจัยภายนอกเหล่านี้อาจจะส่งผลต่องานประกอบของเว็บไซต์สุขภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นอาจมีการขยายผลไปศึกษาถึงกลุ่มของผู้ใช้งานเว็บไซต์สุขภาพ ในช่วงอายุอื่นๆ ด้วย เพราะช่วงอายุที่ต่างกันอาจให้ผลงานวิจัยที่แตกต่างไปจากเดิม
4. นำกรอบการวิจัยนี้ไปศึกษาเพิ่มเติมในบริบทของการใช้งานเรื่องใช้สุขภาพอื่นๆ ในประเทศไทยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ชาดาธิเบศร์ ภูทอง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาและข้อแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกระบวนการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ ขันทึก อาจารย์ประจำรายวิชาสารสนเทศเชิงบัญชาการ สำหรับกิจที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์มาโดยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเรียนรู้ในชั้นเรียน ขอบคุณผู้ช่วยในแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัย นอกจากนี้ขอบคุณเพื่อนๆ ที่ร่วมศึกษาสำหรับมิตรภาพและความช่วยเหลือที่มีมาให้โดยตลอด ท้ายสุดขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่เป็นแรงผลักดันสำคัญที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกแบบเว็บไซต์สุขภาพ หรือผู้ใช้งานเว็บไซต์รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไป หากมีข้อบกพร่องประการใดในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

เอกสารอ้างอิง

- ถนนพร (ต้นพิพัฒน์) เดชาธรัสแสง, (2540). อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา. วารสารครุศาสตร์อุดสาครรน. 24(5): 55-56.
- มนุษย์สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ, (2555). รายงานประจำปีสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2554. นนทบุรี. เข้าถึงเมื่อวันที่ 28 เมษายน. เข้าถึงได้จาก <http://thaitgri.org/?p=37051>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, (2559). การสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2559.
- เข้าถึงเมื่อวันที่ 28 เมษายน. เข้าถึงได้จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/icthh_exc_59
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A. and Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. Behavior Research Methods, 39(2), 175–191.
- Orem, D.E. (1985). *Nursing: Concept of Practice 3rd ed.* New York: McGraw Hill Book.